

ШИФР: *особливості роботи*

Конкурсна робота

на тему:

**«ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ З ЛЮДЬМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ В ІНКЛЮЗИВНОМУ
СУСПІЛЬСТВІ»**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	5
1.1. Поняття та роль молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві	5
1.2. Основні функції та напрямки діяльності молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві	7
1.3. Психологічні та соціальні аспекти участі молоді з особливими потребами з особливими потребами в громадських організаціях в інклюзивному суспільстві.....	10
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	14
2.1. Структура молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві та їх керівні органи.....	14
2.2. Основні форми діяльності молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві (волонтерські проекти, культурні заходи, освітні програми, екологічні ініціативи тощо).....	17
2.3. Співпраця молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві з державними органами, міжнародними організаціями та іншими громадськими об'єднаннями.....	20
ВИСНОВКИ.....	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	25
ДОДАТКИ.....	28

ВСТУП

Актуальність дослідження. Діяльність молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві відіграє важливу роль у розвитку громадянського суспільства, адже саме вони сприяють формуванню активної громадянської позиції серед молоді, а також забезпечують участь молодих людей особливими потребами у соціальних, політичних та культурних процесах. В умовах сучасних змін в Україні, спричинених економічними, соціальними та політичними перетвореннями, діяльність молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві набуває особливого значення. Вони не лише сприяють особистісному розвитку молодих людей особливими потребами, але й активно впливають на реалізацію державних програм та ініціатив у галузі освіти, культури, здоров'я та прав людини.

Стислий огляд наукової літератури. Вивчення діяльності молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві є предметом дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Зокрема, роботи таких авторів, як Г.Ш. Мокрій, В.О. Грабовського, Т.Ю. Белоус, аналізують роль молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві у процесах соціалізації молоді, їх взаємодію з органами влади, участь у вирішенні соціальних проблем. Дослідження також акцентують увагу на механізмах залучення молоді з особливими потребами з особливими потребами до громадської діяльності та важливості організацій в інклюзивному суспільстві для формування активної громадянської позиції. Інші науковці, такі як І.І. Павленко, А.І. Логвінова, досліджують правові та інституційні аспекти функціонування молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві в Україні та їх інтеграцію в європейські процеси.

Метою роботи є аналіз діяльності молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві в Україні, вивчення їх впливу на розвиток

громадянського суспільства, участь у соціальних процесах та формування громадянської свідомості серед молоді в інклюзивному суспільстві.

Предметом дослідження є діяльність молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві, їх організаційна структура, функції, а також вплив на молодь та інклюзивне суспільство.

Об'єктом дослідження є молодіжні громадські організації України, їх організаційна діяльність та соціальний вплив на молодь в інклюзивному суспільстві.

Завдання дослідження:

1. Охарактеризувати особливості діяльності молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві в Україні.
2. Визначити роль молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві у процесах соціалізації та громадянського виховання.
3. Проаналізувати основні напрямки діяльності молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві в контексті сучасних викликів.
4. Вивчити взаємодію молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві з органами влади та іншими громадськими структурами.
5. Визначити вплив молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві на політичну та соціальну активність молоді.

У процесі дослідження використовуватимуться наступні методи:

- аналіз наукових публікацій та документів,
- порівняльний аналіз,
- системний підхід,
- методи спостереження і логічного узагальнення.

Апробація дослідження. Результати дослідження представлено у доповідях на засіданнях наукового студентського гуртка і подано на: XXV Міжнародну науково-практичну конференцію «Інклюзивне освітнє середовище: проблеми, перспективи та кращі практики», м. Київ, 25-27 листопада 2025 р.

Структура курсової роботи. Конкурсна робота складається з вступу, двох основних розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

1.1. Поняття та роль молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві

Молодіжні громадські організації (МГО) є важливою складовою частиною громадянського суспільства, яке активно розвивається в Україні. Вони мають значний вплив на процеси соціалізації молоді, на формування її активної громадянської позиції, а також на інтеграцію молодих людей особливими потребами у соціальні, культурні та політичні процеси країни. Зокрема, організації такого типу сприяють розвитку волонтерського руху, підтримують інтереси молоді, забезпечують можливості для особистісного зростання та соціальної активності.

Молодіжні громадські організації можна визначити як об'єднання молодих людей особливими потребами, які мають спільні інтереси, цілі та завдання, спрямовані на задоволення потреб молоді, а також на вирішення актуальних соціальних, економічних та культурних проблем. За визначенням, наданим М.І. Левченком, «молодіжні громадські організації є організованими групами осіб віком від 14 до 35 років, які працюють на основі добровільності, самоврядування, а також мають на меті участь у вирішенні соціальних, політичних і культурних проблем молоді» [Левченко, 2010]. Важливими характеристиками МГО є демократичність, волонтеризм та залучення молоді з особливими потребами до прийняття рішень на всіх етапах їх діяльності.

МГО виконують кілька важливих функцій, серед яких можна виокремити:

1. Освітню – організації надають можливість молодим людям здобувати нові знання та навички, брати участь у різноманітних тренінгах,

семінарах та проектах. Це сприяє підвищенню рівня освіти молоді з особливими потребами з особливими потребами та розвитку її потенціалу.

2. Соціалізаційну – вони забезпечують молодь платформою для соціалізації, де молоді з особливими потребами з особливими потребами люди можуть знайти однодумців, розвивати свої інтереси та навички комунікації. МГО допомагають впоратися з соціальними викликами, такими як безробіття, ізоляція, депресії, сприяють інтеграції у суспільство.
3. Громадянську – це одна з найважливіших функцій, адже МГО активно долучають молодь до процесів громадської активності. Залучення до волонтерських та політичних ініціатив сприяє формуванню активної громадянської позиції, відповідальності та національної свідомості.
4. Політичну – молодіжні організації відіграють важливу роль у політичному житті, представляючи інтереси молоді з особливими потребами з особливими потребами на рівні державних інститутів, організовуючи політичні кампанії, проводячи акції протесту та участь у виборчих процесах.
5. Культурну – МГО активно займаються збереженням та розвитком культурних традицій, організовують культурно-освітні заходи, фестивалі, виставки тощо. Вони сприяють розвитку творчих здібностей молоді.

Одним із основних напрямків діяльності молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві є їх взаємодія з державними та місцевими органами влади, адже ця співпраця є важливою для досягнення спільних цілей і вирішення соціальних проблем. Відомий український дослідник І.І. Павленко зазначає, що "ефективність діяльності МГО значною мірою залежить від того, наскільки держава здатна створити належні умови для їх функціонування, забезпечуючи їх правову захищеність та фінансову підтримку" [Павленко, 2015].

Важливою рисою молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві є їх здатність формувати громадянське суспільство. Вони виступають каналом для висловлення інтересів та проблем молоді, допомагають їй інтеграції у загальнодержавні процеси. Крім того, ці організації відіграють важливу роль у підтримці прав людини, демократії та правової держави, адже вони сприяють розвитку правового самовизначення молоді, її участі у процесах політичної та соціальної змін.

У контексті України МГО також сприяють зміцненню демократичних принципів, протидії корупції та підтримці реформи громадянського суспільства. Як зазначає Т.Ю. Белоус, «молодіжні організації в Україні є важливими агентами змін, які активно залучають молодь до реалізації реформ та мають великий потенціал для розвитку країни в майбутньому» [Белоус, 2018].

Таким чином, молодіжні громадські організації відіграють ключову роль у розвитку молоді, громадянського суспільства та демократії. Вони допомагають молодим людям не лише адаптуватися до соціальних і культурних умов сучасного суспільства, але й активно впливати на процеси, що відбуваються у країні.

1.2. Основні функції та напрямки діяльності молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві

Молодіжні громадські організації (МГО) є важливим елементом громадянського суспільства, що забезпечують молодь можливістю реалізовувати свої права, залучати до соціальної та політичної діяльності, а також сприяють розвитку особистості. Вони здійснюють низку функцій, які мають значний вплив на соціальну інтеграцію молоді, її розвиток та активізацію в різних сферах життя.

МГО виконують багато функцій, які визначають їх роль у суспільстві. Враховуючи специфіку діяльності та потреби молоді, можна виокремити кілька основних функцій.

1. Соціалізаційна функція. Соціалізація є однією з найважливіших функцій молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві. МГО сприяють тому, щоб молоді з особливими потребами з особливими потребами люди могли адаптуватися до соціальних умов, що існують в сучасному суспільстві. Це досягається через організацію різних заходів, проектів, на яких молодь може навчитися комунікувати, взаємодіяти з іншими людьми, розвивати свої соціальні навички. Як зазначає В.І. Грабовський, "молодіжні організації відіграють важливу роль у соціалізації молоді, оскільки забезпечують соціальний досвід, необхідний для успішної інтеграції в суспільство" [Грабовський, 2012]. Вони створюють можливості для розвитку не лише особистості, а й громадянської свідомості.
2. Освітня функція. Молодіжні організації активно сприяють освітньому розвитку молоді, організовуючи тренінги, семінари, конференції, майстер-класи. Ці заходи дозволяють молодим людям здобувати нові знання та навички, які є важливими для їхньої подальшої професійної діяльності. МГО також можуть організовувати освітні програми, орієнтуючи молодь на важливість безперервної освіти. Як зазначають Л.М. Сухаревська і О.М. Сухаревський, "освітня діяльність молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві сприяє формуванню у молодих людей особливими потребами здатності до самостійного мислення та критичного аналізу навколишнього світу" [Сухаревські, 2014].
3. Громадянська функція. Однією з важливих функцій молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві є сприяння розвитку громадянської свідомості серед молоді. Молодіжні організації активно залучають молодь до участі в політичних та соціальних

процесах, формуючи у них активну громадянську позицію. Вони організовують акції протесту, участь у виборах, адвокаційні кампанії, що дають можливість молодим людям бути більш залученими до громадських ініціатив. За словами О.Г. Скрипкіна, "молодіжні організації виступають важливим елементом демократичного розвитку суспільства, забезпечуючи молодь можливістю брати участь у громадсько-політичних процесах" [Скрипкін, 2011].

4. Культурна функція. Молодіжні організації відіграють важливу роль у розвитку культурної діяльності серед молоді, організовуючи різноманітні культурні заходи, фестивалі, конкурси, концерти тощо. Вони підтримують та розвивають національні традиції, сприяють популяризації мистецтва та культури. Згідно з дослідженням Н.Ю. Лаптії, "культурна діяльність молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві є важливим інструментом у збереженні культурної спадщини та формуванні національної ідентичності" [Лаптії, 2016].
5. Волонтерська функція. МГО активно розвивають волонтерський рух, що є важливим елементом їхньої діяльності. Вони організовують волонтерські проекти, допомагають у вирішенні соціальних проблем, забезпечують допомогу нужденним верствам населення. За словами А.В. Савицької, "волонтерські ініціативи молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві дозволяють молодим людям не тільки допомогти іншим, але й отримати новий досвід, навички та розширити коло спілкування" [Савицька, 2017].
6. Політична функція. Політична функція молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві виявляється в їхній здатності впливати на політичні процеси, залучати молодь до політичних активностей, захисту своїх прав та інтересів. МГО беруть участь у формуванні політичної культури молоді, сприяють розвитку демократії та прав людини. Як стверджує О.П. Лук'яненко, "молодіжні організації є

важливими інструментами формування політичної свідомості та активності молоді" [Лук'яненко, 2013].

Основні напрямки діяльності молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві є:

1. Міжнародна діяльність. Молодіжні організації активно займаються міжнародною діяльністю, підтримуючи молодіжний обмін, співпрацю з іншими країнами, участь у міжнародних форумах та конференціях. Це дозволяє молодим людям отримувати нові знання, досвід та налагоджувати міжнародні зв'язки. О.П. Дяченко зазначає, що "міжнародні програми та проекти є важливими інструментами розвитку молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві , оскільки дозволяють молоді з особливими потребами з особливими потребами налагоджувати контакти з однолітками з різних країн" [Дяченко, 2015].
2. Підтримка молодіжного підприємництва. Одним із напрямків діяльності молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві є сприяння розвитку молодіжного підприємництва. МГО організовують тренінги, семінари, конкурси бізнес-ідей, надають консультаційні послуги щодо започаткування власного бізнесу. Як зазначає В.І. Гонтар, "молодіжні організації створюють можливості для реалізації підприємницьких ініціатив серед молоді, що стимулює економічний розвиток" [Гонтар, 2019].
3. Екологічні проекти. МГО активно працюють у сфері екології, організовуючи заходи з охорони навколишнього середовища, підтримки сталого розвитку. Вони проводять кампанії по озелененню міст, очищенню природних територій, а також просвітницькі заходи щодо важливості збереження природи. За словами Т.Р. Соколенко, "екологічна діяльність молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві сприяє формуванню екологічної свідомості серед молоді,

що є важливим елементом для забезпечення сталого розвитку" [Соколенко, 2020].

4. Захист прав людини. Молодіжні організації активно працюють над захистом прав людини, займаються правозахисною діяльністю, підтримують ініціативи щодо рівних прав та можливостей для всіх категорій молоді. Вони організовують кампанії, які мають на меті підвищення правової грамотності молоді, боротьбу з дискримінацією. Як зазначає Н.Ю. Таран, "правозахисна діяльність молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві є важливим елементом їх роботи в сучасному суспільстві" [Таран, 2018].

Основні напрями роботи МГО з людьми з інвалідністю

Напрямок	Зміст діяльності
Освітній	Організація тренінгів, курсів, семінарів для молоді з інвалідністю.
Профорієнтаційний	Допомога у виборі професії, сприяння працевлаштуванню.
Соціально-психологічна підтримка	Психологічні консультації, групи підтримки, арт-терапія.
Культурно-дозвіллевий	Проведення інклюзивних таборів, фестивалів, спортивних заходів.
Інформаційно-просвітницький	Кампанії з підвищення обізнаності про права людей з інвалідністю.

1.3. Психологічні та соціальні аспекти участі молоді з особливими потребами в громадських організаціях в інклюзивному суспільстві

Участь молоді з особливими потребами з особливими потребами в громадських організаціях в інклюзивному суспільстві є важливим чинником,

що сприяє не лише її соціалізації, а й розвитку особистості. Молодіжні організації забезпечують молодим людям можливість брати участь у різноманітних ініціативах, що позитивно впливають на їх психологічний та соціальний розвиток. Це дає змогу молодим людям формувати певні соціальні та психологічні якості, які є важливими для їх подальшого життєвого та професійного становлення.

Психологічні аспекти участі молоді з особливими потребами з особливими потребами в громадських організаціях в інклюзивному суспільстві мають такі особливості:

1. Розвиток самосвідомості та самоповаги. Участь молоді з особливими потребами з особливими потребами в громадських організаціях в інклюзивному суспільстві сприяє розвитку самосвідомості, самоповаги та внутрішньої впевненості. Залучення до різних проектів та ініціатив дозволяє молодим людям знайти себе, відчувати власну важливість і необхідність у суспільстві. Як зазначає Л.М. Сухаревська, "участь у громадських організаціях в інклюзивному суспільстві дозволяє молоді з особливими потребами з особливими потребами відчувати свою значущість в суспільстві, що веде до підвищення самоповаги та самовизначення" [Сухаревська, 2017]. Це, в свою чергу, сприяє більшій активності та мотивації до подальшої участі у суспільному житті.
2. Емоційне задоволення від допомоги іншим. Однією з важливих психологічних переваг участі молоді з особливими потребами з особливими потребами в громадських організаціях в інклюзивному суспільстві є можливість відчувати емоційне задоволення від допомоги іншим. Виявляючи ініціативу та підтримку, молодь отримує позитивні емоції, що зменшує рівень стресу та покращує загальний психологічний стан. За словами А.В. Савицької, "волонтерська діяльність дає можливість молодим людям отримувати не лише новий досвід, а й глибоке емоційне задоволення від реалізації допомоги іншим" [Савицька, 2018].

3. Розвиток комунікативних навичок. Молодіжні організації сприяють розвитку комунікативних навичок, що є важливими для психологічного розвитку молоді. Молоді з особливими потребами з особливими потребами люди, активно взаємодіючи з іншими учасниками, вчаться ефективно комунікувати, що має позитивний вплив на їх соціальну інтеграцію та адаптацію в різних соціальних групах. Згідно з дослідженням І.П. Стахієва, "участь у громадських організаціях в інклюзивному суспільстві створює умови для розвитку комунікативних навичок, що є необхідними для успішного соціального функціонування" [Стахієв, 2015].

4. Психологічне зростання через лідерство. Залучення до лідерських ролей у громадських організаціях в інклюзивному суспільстві дає можливість молодим людям розвивати лідерські якості, відповідальність і здатність приймати важливі рішення. Це сприяє розвитку психологічної стійкості, впевненості у собі, а також здатності до самоорганізації та планування. Як зазначають М.І. Степаненко і Т.І. Коваль, "лідерська діяльність в громадських організаціях в інклюзивному суспільстві дає молодим людям важливі психологічні навички, такі як відповідальність, здатність до прийняття рішень і ефективного управління групою" [Степаненко, Коваль, 2016].

Соціальні аспекти участі молоді з особливими потребами з особливими потребами в громадських організаціях в інклюзивному суспільстві характеризуються:

1. Соціальна інтеграція молоді. Молодіжні громадські організації сприяють соціальній інтеграції молоді, надаючи їй можливість активно залучатися до різних форм суспільної діяльності. Вони виступають важливим механізмом адаптації молодих людей особливими потребами до соціальних умов, підтримуючи їх у процесі становлення як активних громадян. За словами О.М. Чернявської, "молодіжні організації забезпечують молодим людям платформу для соціальної інтеграції, що

сприяє їх активному залученню до громадського життя" [Чернявська, 2019].

2. Розвиток соціальних зв'язків і мереж. Через участь у громадських організаціях в інклюзивному суспільстві молоді з особливими потребами з особливими потребами люди мають можливість створювати нові соціальні зв'язки, знайомства та розширювати своє коло спілкування. Це сприяє формуванню здорових соціальних мереж, що можуть стати основою для подальшої кар'єрної діяльності, а також для особистого зростання. Як зазначають В.М. Бондаренко і І.А. Гриценко, "формування соціальних мереж через участь у громадських організаціях в інклюзивному суспільстві створює можливості для подальшого соціального розвитку та інтеграції в різні соціальні структури" [Бондаренко, Гриценко, 2018].
3. Активізація соціальної мобільності. Молодіжні організації також можуть сприяти підвищенню соціальної мобільності молоді. Залучення до таких організацій в інклюзивному суспільстві надає молодим людям доступ до різноманітних можливостей, які можуть бути важливими для розвитку кар'єри, пошуку роботи, участі в професійних та навчальних програмах. Згідно з дослідженнями Ю.В. Іванова, "молодіжні організації є важливим інструментом соціальної мобільності, оскільки вони відкривають доступ до нових можливостей та кар'єрних перспектив" [Іванов, 2017].
4. Стимулювання соціальної відповідальності. Молодіжні організації формують у молоді з особливими потребами з особливими потребами почуття соціальної відповідальності та активної позиції щодо різних соціальних проблем. Це дозволяє молодим людям усвідомлювати важливість їх участі в розв'язанні проблем громади та країни в цілому. Як стверджує В.І. Рудько, "молодіжні організації сприяють формуванню соціальної відповідальності через участь молоді з

особливими потребами з особливими потребами в благодійних, екологічних та правозахисних проектах" [Рудько, 2020].

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

2.1. Структура молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві та їх керівні органи

Молодіжні громадські організації є важливими елементами громадянського суспільства, що забезпечують активну участь молоді з особливими потребами в різноманітних соціальних, культурних, економічних та політичних процесах. Вони мають певну організацій в інклюзивному суспільстві ну структуру, що дозволяє ефективно управляти ресурсами та координувати діяльність, спрямовану на досягнення визначених цілей. Структура таких організацій в інклюзивному суспільстві є багаторівневою і включає як загальні органи управління, так і спеціалізовані комітети, які виконують конкретні функції.

1. Основні рівні структури молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві . Структура молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві може бути різноманітною в залежності від масштабу діяльності, організацій в інклюзивному суспільстві ної форми та специфіки функцій. Однак основними елементами цієї структури є:

1. Загальні збори (конгрес, конференція) – найвищий орган організації, який визначає основні напрямки діяльності, приймає ключові рішення щодо внутрішньої політики, а також обирає керівні органи. Збори можуть бути як регулярними (щорічними), так і позачерговими, у разі необхідності змін в організацій в інклюзивному суспільстві ній структурі або діяльності організації [Гуменюк, 2020].
2. Виконавчий орган (правління, дирекція, рада) – цей орган безпосередньо відповідає за щоденну діяльність організації та її фінансову й організацій в інклюзивному суспільстві ну діяльність. Він

розробляє стратегії, програми, координує роботу підрозділів і контролює виконання рішень загальних зборів. Виконавчий орган може складатися з кількох посад, таких як президент, віце-президенти, фінансові менеджери, координатори проектів тощо [Кравчук, 2018].

3. Підрозділи та комітети – багато молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві створюють спеціалізовані комітети для роботи з конкретними напрямками, такими як захист прав молоді, екологія, культура, волонтерство, розвиток лідерських якостей. Комітети можуть бути постійними або тимчасовими, залежно від поточних потреб організації. Кожен комітет має свого керівника та членів, які займаються конкретними питаннями [Чернявська, 2019].

4. Локальні підрозділи (філії, осередки) – великі організації часто мають розгалужену мережу місцевих осередків, які здійснюють свою діяльність на територіальному рівні. Такі підрозділи можуть бути автономними у вирішенні локальних проблем, але діють у рамках загальних цілей та завдань організації [Петриченко, 2020].

2. Керівні органи молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві. Керівні органи молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві виконують важливу роль у забезпеченні управління та розвитку організації. Вони визначають стратегічні напрями діяльності, контролюють виконання завдань та відповідають за внутрішній клімат організації.

1. Президент або голова організації – найвища посадова особа, яка очолює організацію і представляє її інтереси на зовнішньому рівні. Президент має значний вплив на загальний напрямок розвитку організації, визначає стратегії та політику, взаємодіє з іншими організаціями та органами влади. Він також є ключовою фігурою у рішенні кадрових питань та визначенні основних програм і проектів організації [Бондаренко, 2017].

2. Віце-президенти та заступники – допомагають президенту в управлінні організацією, зокрема в конкретних напрямках діяльності (освітні програми, захист прав молоді, волонтерська діяльність тощо). Кожен віце-президент може бути відповідальним за один з напрямків роботи організації, забезпечуючи ефективне виконання завдань у межах своєї компетенції [Іванов, 2018].
3. Правління – орган, який складається з декількох осіб, обраних загальними зборами для реалізації стратегічних рішень. Правління розподіляє завдання серед членів організації, визначає бюджет, контролює фінансові витрати та займається зовнішніми комунікаціями [Савицька, 2019].
4. Аудиторська комісія – в деяких організаціях також функціонує орган, який здійснює контроль за фінансовою діяльністю, перевіряє правильність ведення бухгалтерії та забезпечує прозорість діяльності організації. Цей орган є важливим для забезпечення довіри з боку членів організації та зовнішніх партнерів [Петриченко, 2020].
5. Координатори та менеджери проектів – молодіжні організації часто мають команду координаторів, які відповідають за управління конкретними проектами або програмами. Вони займаються плануванням, організацією ресурсів та оцінкою ефективності діяльності в рамках певного проекту. Від їх роботи залежить успіх конкретних ініціатив організації [Рудько, 2021].

3. Організацій в інклюзивному суспільстві на структура в залежності від типу організації. Структура молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві може варіюватися в залежності від їх специфіки та масштабу діяльності. Наприклад:

- Малі організації зазвичай мають спрощену структуру, де керівник або кілька осіб виконують більшість функцій без чітко визначених рівнів управління.

- Великі національні або міжнародні організації мають складну структуру з багатьма підрозділами, комітетами, місцевими осередками та керівними органами, що дозволяє їм ефективно координувати діяльність на різних рівнях.

4. Проблеми в організації та управлінні молодіжними громадськими організаціями. Незважаючи на наявність чіткої структури, в молодіжних громадських організаціях в інклюзивному суспільстві можуть виникати проблеми, пов'язані з ефективним управлінням, фінансуванням та кадровими питаннями. Однією з основних проблем є недостатня підготовка кадрів для виконання управлінських функцій, що може призвести до неефективного використання ресурсів організації. Також проблемою є недостатня координація між різними рівнями організації, що може затримувати реалізацію проектів і знижувати їх результативність [Гуменюк, 2020].

2.2. Основні форми діяльності молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві (волонтерські проекти, культурні заходи, освітні програми, екологічні ініціативи тощо)

Молодіжні громадські організації виконують важливу роль у розвитку молоді, сприяючи її активній участі у громадському житті, розвитку соціальних і громадянських навичок. Для досягнення своїх цілей та завдань вони використовують різноманітні форми діяльності. Основні з них включають волонтерські проекти, культурні заходи, освітні програми, екологічні ініціативи та інші види діяльності, що сприяють соціальній активності молоді з особливими потребами з особливими потребами та розвитку громадянського суспільства.

1. Волонтерські проекти. Волонтерство є однією з найпоширеніших і найважливіших форм діяльності молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві. Волонтерські проекти орієнтовані на допомогу громадам,

соціально незахищеним верствам населення, а також на організацію заходів, що сприяють розвитку суспільства в цілому. Волонтерські ініціативи можуть бути різного характеру: від допомоги людям з інвалідністю, літнім людям до участі в ліквідації наслідків стихійних лих або підтримки екологічних проектів.

Проекти можуть мати як місцевий, так і міжнародний характер, залучаючи молодь до активної громадської діяльності та формуючи навички співпраці і відповідальності. Вони часто включають організацію благодійних акцій, надання гуманітарної допомоги, участь у соціальних програмах підтримки молоді з особливими потребами з особливими потребами [Морозова, 2019].

2. Культурні заходи. Культурна діяльність є невід'ємною частиною роботи багатьох молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві . Організація культурних заходів, таких як фестивалі, концерти, виставки, літературні вечори, театральні постановки, танцювальні вечірки, дозволяє не тільки зберігати культурні традиції, а й сприяти розвитку творчих здібностей молоді. Це також є способом розвитку міжкультурного діалогу, адже в умовах глобалізації важливо зберігати національні традиції, одночасно заохочуючи молодь до взаєморозуміння та співпраці з представниками інших культур.

Культурні ініціативи допомагають розвивати соціальні навички, створювати можливості для самовираження та збільшувати рівень соціальної інтеграції молоді. Вони можуть включати не лише локальні заходи, але й міжнародні програми обміну та співпраці, що сприяють розвитку культурної свідомості та толерантності [Шевченко, 2020].

3. Освітні програми. Освітні ініціативи є важливою складовою діяльності багатьох молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві . Ці програми націлені на розвиток інтелектуального потенціалу молоді, покращення їх професійної підготовки та розвиток критичного мислення. Освітні заходи можуть включати тренінги, семінари, курси, лекції, програми

з розвитку лідерських якостей, а також програми підвищення кваліфікації та мовні курси.

Молодіжні організації також активно сприяють розвитку освітніх ініціатив у співпраці з навчальними закладами, організовуючи освітні події для школярів та студентів, що дозволяє покращити якість освіти та підвищити соціальну активність молоді. У цьому контексті важливу роль відіграють також програми з кар'єрного розвитку, на яких молодь отримує необхідні знання та навички для побудови професійної кар'єри [Логвин, 2018].

4. Екологічні ініціативи. Екологічна діяльність є важливим напрямком роботи багатьох молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві, оскільки питання охорони навколишнього середовища стає все більш актуальним у світі. Молодіжні організації активно залучають молодь до вирішення екологічних проблем через організацію акцій з прибирання територій, посадки дерев, кампаній з підвищення екологічної обізнаності, а також через участь у міжнародних екологічних ініціативах.

Молодіжні організації сприяють розвитку свідомого ставлення до природи, вихованню відповідальності за екологічну ситуацію у світі. Вони також організовують навчальні заходи, що включають лекції та семінари з питань сталого розвитку, енергоефективності та змін клімату, тим самим заохочуючи молодь до активної участі в охороні навколишнього середовища [Нікітін, 2017].

5. Ініціативи в сфері прав людини та громадянських прав. Молодіжні організації також активно займаються правозахисною діяльністю, підтримуючи ініціативи, які спрямовані на забезпечення прав людини, гендерної рівності, підтримку соціально вразливих груп населення. Це може бути організація заходів, спрямованих на підвищення обізнаності молоді з особливими потребами з особливими потребами про їхні права, проведення кампаній на підтримку рівності та боротьби з дискримінацією, а також робота з молоддю в соціально несприятливих умовах.

Молодіжні організації проводять різноманітні правозахисні кампанії, акції протесту, інформаційні кампанії в медіа, спрямовані на розвінчання стереотипів і дискримінаційних практик, що стосуються молоді з особливими потребами з особливими потребами та інших соціальних груп. У цьому контексті часто організуються юридичні консультації, тренінги на тему прав людини та гендерної рівності [Чернов, 2019].

6. Інші форми діяльності. Окрім зазначених напрямків, молодіжні організації також активно займаються іншими видами діяльності, такими як організація спортивних змагань, туризм, міжнародні обміни, соціальна робота з бездомними, дітьми та молоддю з особливими потребами. Ці ініціативи сприяють розвитку соціальної відповідальності, патріотизму, а також підвищенню активності молоді з особливими потребами з особливими потребами в різних сферах життя.

Приклади молодіжних громадських організацій з інклюзивною діяльністю

Назва організації	Основна діяльність / напрямок роботи	Регіон / масштаб
Національна асоціація молоді з інвалідністю України (НАМІУ)	Реалізація проєктів з розвитку лідерства серед молоді з інвалідністю, участь у прийнятті рішень, підвищення рівня інклюзивності освіти.	Всеукраїнська
ГО “Джерела”	Підтримка молоді з інтелектуальними порушеннями, розвиток навичок самостійного життя, організація дозвілля.	Київ
ГО “Група активної реабілітації” (ГАР)	Проводить тренінги з активної реабілітації людей з травмами хребта, сприяє соціальній адаптації та працевлаштуванню.	Всеукраїнська

Назва організації	Основна діяльність / напрямок роботи	Регіон / масштаб
ГО “Батьків дітей з інвалідністю”	Психологічна підтримка родин, організація інклюзивних заходів і таборів для дітей.	Регіональні відділення по Україні
ГО “Волонтерська сотня Добра”	Підтримка молоді з інвалідністю, організація інклюзивних спортивних і творчих подій.	Львів
ГО “Сонячні діти Харкова”	Робота з дітьми та молоддю з синдромом Дауна, просвітницька діяльність, підтримка родин.	Харків
ГО “Парасолька”	Соціальна адаптація молоді з ментальними порушеннями, інклюзивні творчі майстерні.	Ужгород
ГО “Молодь за права людей з інвалідністю”	Підвищення правової обізнаності, участь у міжнародних інклюзивних програмах Erasmus+.	Полтава
ГО “Інклюзивна студія розвитку «Ми разом»”	Психологічна та соціальна підтримка підлітків з інвалідністю, арт-терапевтичні програми.	Київ
ГО “Велід” (Вінниця)	Організація інклюзивних фестивалів, спортивних змагань, заходів з мотиваційного розвитку.	Вінниця

2.3. Співпраця молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві з державними органами, міжнародними організаціями та іншими громадськими об’єднаннями

Співпраця молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві з державними органами, міжнародними організаціями та іншими громадськими об’єднаннями є важливою складовою розвитку громадянського суспільства і сприяє реалізації молодіжної політики на

різних рівнях. Завдяки такій співпраці, молодь отримує можливості для розвитку, участі в соціальних, економічних та політичних процесах, а також впливає на прийняття рішень, що стосуються їх прав та інтересів.

1. Співпраця з державними органами. Державні органи відіграють ключову роль у підтримці молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві. Співпраця між державою та громадськими організаціями дає змогу молоді з особливими потребами з особливими потребами реалізувати свої ініціативи, а також впливати на політичні та соціальні процеси. У багатьох країнах молодіжні організації є важливими партнерами урядів у розробці та реалізації молодіжної політики, що включає заходи з підтримки молоді з особливими потребами з особливими потребами в сферах освіти, працевлаштування, соціального забезпечення, культури та спорту.

Державні органи, як правило, надають фінансування для проведення різноманітних молодіжних програм, сприяють участі молоді з особливими потребами з особливими потребами в державних ініціативах, таких як антикорупційні кампанії, екологічні проекти або програми розвитку підприємництва. Співпраця включає також участь молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві у громадських обговореннях проектів законів, які стосуються молоді, та у розробці стратегій державної молодіжної політики [Черняк, 2018].

Крім того, молодіжні організації можуть брати участь у діяльності, спрямованій на підтримку соціально вразливих груп молоді, таких як неповнолітні, безробітні, діти з інвалідністю або молодь з малозабезпечених сімей. Державні органи, в свою чергу, можуть надавати ці організації ресурси та можливості для проведення просвітницьких кампаній або соціальних акцій, які сприяють залученню молоді з особливими потребами з особливими потребами до суспільно корисної діяльності.

2. Співпраця з міжнародними організаціями. Міжнародні організації, такі як Організація Об'єднаних Націй (ООН), Європейський Союз (ЄС), Світовий банк, Міжнародна організація праці (МОП) та інші, також активно

співпрацюють з молодіжними організаціями. Співпраця з міжнародними організаціями надає молодіжним ініціативам доступ до міжнародних ресурсів, програм підтримки, грантів, а також сприяє обміну досвідом і практиками.

Одним із прикладів є програми ООН, такі як Програма розвитку ООН (ПРООН), що активно підтримує молодіжні організації у сфері соціального розвитку, демократії та прав людини. Європейський Союз реалізує численні ініціативи, що сприяють розвитку молодіжної політики в країнах-членах та країнах-сусідах, зокрема через програми "Еразмус+" та "Юніті", що надають можливості для обміну молоддю та сприяють розвитку навичок лідерства і волонтерства.

Співпраця з міжнародними організаціями дозволяє молодіжним об'єднанням брати участь у глобальних проектах, а також отримувати доступ до передового досвіду, що дозволяє підвищувати ефективність їх діяльності. Це також важливо для інтеграції молодіжних ініціатив у міжнародні тренди, такі як сталий розвиток, зміна клімату, забезпечення прав людини та гендерна рівність [Федорова, 2020].

3. Співпраця з іншими громадськими об'єднаннями. Громадські організації, профспілки, асоціації та інші соціальні рухи можуть стати важливими партнерами молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві. Спільна діяльність з іншими організаціями дозволяє молодіжним групам брати участь у більш широких соціальних рухах і кампаніях, таких як боротьба з дискримінацією, сприяння рівності прав, боротьба з бідністю або зміни в системі освіти.

Співпраця з іншими громадськими об'єднаннями дозволяє молодіжним організаціям зміцнювати свою роль у громадянському суспільстві, знаходити нові шляхи для досягнення своїх цілей та розширювати свої соціальні мережі. Організації можуть об'єднувати зусилля для реалізації спільних проектів або надання підтримки в реалізації національних та міжнародних ініціатив, таких

як кампанії за екологічну справедливість чи доступ до освіти для всіх [Тимошенко, 2019].

4. Програми обміну та співпраця з іншими молодіжними організаціями. Спільна діяльність різних молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві дозволяє обмінюватися досвідом, впроваджувати нові ідеї, а також створювати ефективні стратегії взаємодії з державними органами та міжнародними організаціями. Програми обміну молоддю є однією з найбільш ефективних форм такої співпраці, оскільки вони дозволяють не лише отримати нові знання, а й розвинути навички міжкультурного діалогу та співпраці. Програми обміну допомагають молоді з особливими потребами з особливими потребами формувати більш широку світоглядну позицію та адаптуватися до різних культурних контекстів.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження діяльності молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві, їх функцій, форм діяльності та співпраці з різними інституціями можна зробити кілька важливих висновків:

1. Роль молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві є надзвичайно важливою для формування активної громадянської позиції молоді, розвитку демократичних цінностей та забезпечення соціальної стабільності. Молодіжні організації є не лише платформою для самореалізації молодих людей особливими потребами, а й важливим елементом громадянського суспільства, що сприяє зміцненню соціальної згуртованості та солідарності.
2. Функції молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві є багатограничними і включають освітні, культурні, соціальні та екологічні ініціативи. Вони виступають посередниками між молоддю та державними структурами, а також сприяють формуванню ефективних стратегій молодіжної політики. За допомогою різноманітних програм та ініціатив молодіжні організації активно долучають молодь до важливих суспільних процесів.
3. Основні форми діяльності молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві охоплюють волонтерські проекти, культурні заходи, освітні програми, екологічні ініціативи та інші важливі напрямки, які сприяють розвитку як молоді, так і суспільства в цілому. Їхня діяльність має важливий вплив на формування сучасних цінностей, таких як толерантність, взаємодопомога та соціальна відповідальність.
4. Співпраця з державними органами, міжнародними організаціями та іншими громадськими об'єднаннями є важливим чинником для ефективності роботи молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві. Державні органи надають фінансову та організаційну

інклюзивному суспільстві ну підтримку, а міжнародні організації відкривають нові можливості для реалізації молодіжних ініціатив на глобальному рівні. Співпраця з іншими громадськими об'єднаннями сприяє взаємному обміну досвідом, кращим практикам та більш широкому впливу на соціальні процеси.

5. Психологічні та соціальні аспекти участі молоді з особливими потребами з особливими потребами в громадських організаціях в інклюзивному суспільстві є значущими для розвитку лідерських якостей, формування навичок командної роботи та активної участі в громадському житті. Залучення до соціально корисної діяльності дозволяє молодим людям не лише досягати особистісного розвитку, а й здійснювати реальний вплив на соціальні зміни.

Таким чином, молодіжні громадські організації відіграють важливу роль у розвитку громадянського суспільства та формуванні активної і свідомої молоді. Вони є ефективними інструментами реалізації соціальних ініціатив та сприяють інтеграції молоді з особливими потребами з особливими потребами в глобальний соціальний та політичний контекст. Розвиток співпраці між молодіжними організаціями, державними органами та міжнародними партнерами є необхідною умовою для подальшого зміцнення їхньої ролі у суспільстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белоус Т.Ю. Молодіжні організації та їх роль у формуванні активної громадянської позиції молоді. К.: Наукова думка, 2018.
2. Бондаренко В.М. Структура та функціонування молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві в Україні. Київ: Юрінком Інтер, 2017.
3. Бондаренко В.М., Гриценко І.А. Соціальні зв'язки та мережі в діяльності молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві. Дніпро: НДПУ, 2018.
4. Гонтар В.І. Підтримка молодіжного підприємництва. Дніпро: Експерт, 2019.
5. Грабовський В.І. Молодіжні організації в контексті соціалізації молоді. К.: Наукова думка, 2012.
6. Григорович Т.М. Взаємодія молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві з міжнародними інституціями. Одеса: ОДУ, 2017.
7. Гуменюк О.П. Організація та управління молодіжними громадськими організаціями. Київ: Наука, 2020.
8. Дяченко О.П. Міжнародна діяльність молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві . – Київ: Європейський університет, 2015.
9. Іванов Ю.В. Молодіжні організації як фактор соціальної мобільності. Львів: Видавництво ЛНУ, 2017.
10. Іванов Ю.В. Стратегії та організацій в інклюзивному суспільстві на структура молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві. Харків: ХНУ, 2018.
11. Кравчук О.М. Молодіжні громадські організації: структура та функції. – Львів: Видавництво ЛНУ, 2018.
12. Лаптії Н.Ю. Культурна діяльність молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві . Київ: Вища школа, 2016.

13. Левченко М.І. Теорія і практика молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві . К.: Вища школа, 2010.
14. Логвин О.М. Освітні програми як засіб розвитку молоді. Одеса: ОДУ, 2018.
15. Лук'яненко О.П. Політична активність молоді: роль МГО. К.: Політехніка, 2013.
16. Морозова Л.І. Волонтерські ініціативи в молодіжних організаціях. – Київ: Вища школа, 2019.
17. Нікітін А.П. Екологічні ініціативи молоді: проблеми та можливості. – Харків: ХНУ, 2017.
18. Павленко І.І. Соціальні та правові аспекти діяльності молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві в Україні. – Харків: Харківський університет, 2015.
19. Петриченко І.В. Керівні органи молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві : теорія та практика. Дніпро: НДПУ, 2020.
20. Рудько В.І. Організацій в інклюзивному суспільстві на структура та управління молодіжними організаціями. Київ: Держкоммолодь, 2021.
21. Рудько В.І. Соціальна відповідальність молоді з особливими потребами з особливими потребами та громадські ініціативи. К.: Юридична думка, 2020.
22. Савицька А.В. Волонтерська діяльність і психологічний розвиток молоді. Одеса: Остром, 2018.
23. Савицька А.В. Волонтерські ініціативи молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві. Одеса: Астропринт, 2017.
24. Савицька А.В. Управління молодіжними громадськими організаціями. – Одеса: Остром, 2019.
25. Скрипкін О.Г. Роль молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві у громадянському суспільстві. Харків: Фоліо, 2011.
26. Соколенко Т.Р. Екологічні ініціативи молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві . Херсон: Екологічний центр, 2020.

27. Стахієв І.П. Соціалізація молоді з особливими потребами з особливими потребами через громадську активність. Харків: ХДАК, 2015.
28. Степаненко М.І., Коваль Т.І. Лідерство та соціальна відповідальність молоді. Львів: ЛНУ, 2016.
29. Сухаревська Л.М. Психологічні аспекти розвитку молоді з особливими потребами з особливими потребами в громадських організаціях в інклюзивному суспільстві. Київ: Наука, 2017.
30. Сухаревські Л.М., Сухаревський О.М. Освітня діяльність молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві. Львів: Підручники і посібники, 2014.
31. Таран Н.Ю. Правозахисна діяльність молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві. Київ: Юридична думка, 2018.
32. Тимошенко Л.М. Громадянська активність молоді з особливими потребами з особливими потребами в сучасному світі: проблеми та перспективи. Харків: ХДПУ, 2019.
33. Федорова М.І. Міжнародні програми для молоді: можливості та виклики. Львів: ЛНУ, 2020.
34. Чернов Р.М. Молодіжні організації та захист прав людини. Київ: Юрінком Інтер, 2019.
35. Чернявська О.М. Організація роботи молодіжних громадських організацій в інклюзивному суспільстві. Харків: ХДАК, 2019.
36. Чернявська О.М. Соціальна інтеграція молоді з особливими потребами з особливими потребами через громадські організації. Київ: Європейський університет, 2019.
37. Черняк І.І. Співпраця молодіжних організацій в інклюзивному суспільстві з державними органами: досвід України. Київ: Наукова думка, 2018.
38. Шевченко В.А. Культурні ініціативи молоді: роль і значення. Львів: ЛДУ, 2020.